

Грижи при разсадопроизводството

Автор(и): Таня Динова, гл. експерт в дирекция „РЗ и контрол“ към БАБХ

Дата: 16.03.2014 *Брой:* 3/2014



- Земеделските производители, които прилагат в производството продукти за растителна защита, са задължени да прилагат само разрешените за употреба продукти за растителна защита при съответната култура, вредител и в съответната доза, включени в „**списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита**“, публикуван в интернет страницата на БАБХ на адрес: <http://www.babh.government.bg>
- Закупуването на продукти за растителна защита трябва да става само от търговци, притежаващи разрешение за дейността и включени в „**списък на фирми, получили разрешение за извършване на дейностите търговия на едро с продукти за растителна защита, търговия на дребно с продукти за растителна защита в селскостопанска аптека, преупаковане на продукти за растителна защита и извършване на фумигация и обеззаразяване на площи, помещения и растителна продукция срещу вредители**“, публикуван в интернет страницата на **БАБХ**.

Грижи при разсадопроизводството

| Болест/Неприятели | Причините | Симптоми/Повреди | Жизнен цикъл |
|--------------------------|--|---|--|
| Сечене | | Същинско сечене | |
| не по разсада | Phythium, Phytophthora, Rizoctonia и др. | <ul style="list-style-type: none"> • загниване на стъблото непосредствено над почвената повърхност или малко под нея • наблюдава се при по-гъстия, изнежен разсад, отглеждан при по-висока температура и влажност | <ul style="list-style-type: none"> • причинителите са разпространени повсеместно • особено силно се размножават във влажна и богата на органично вещество почва, при температура около 25 °C и недостатъчна светлина |
| Неинфекциозно заболяване | | Лъжливо сечене | |
| е | | <ul style="list-style-type: none"> • стъблото изтънява като конец и растението поляга в областта на кореновата шийка и малко над нея • поразените участъци са сухи • през повреденото място могат да проникнат сапрофитни организми • проявява се при високи температури, засушаване и прегряване на почвената повърхност • в началото се „изсичат“ отделни растения, след което обхваща | <ul style="list-style-type: none"> • от сеченето по-силно страда гъстият, прераснал и изнежен разсад • при пипера повредите са по-големи при висока влажност на въздуха и повишаване на температурите • повишена чувствителност към болестта имат и едностранчиво подхранваните с азот растения, които се отглеждат при недостатъчно светлина |

Грижи при разсадопроизводството

съседните до тях, които по-късно
изсъхват и в лехата остават празни
места

- сечението напада и застарели
разсадни растения
- при тях загиват кората в основата
на стъблото, без да засяга
проводящи снопчета
- такъв разсад не клюмва, а спира
растежа си и след известно време
увяхва и изсъхва

Конт
рол:

- Засяване на семената при оптимална гъстота. Обеззаразяване на семената с продукта *Флоузан ФС – 180 мл/100 кг* семена срещу почвени патогени при домати.
- Разсадите да се отглеждат на обеззаразени торо-почвени смеси.
- За обеззаразяване на почвата (в отсъствие на растения) в стоманено-стъклени оранжерии да се използва продуктът *Немасол 510 – 8–10 л/дка* срещу галови нематоди, почвени патогени и плевелни семена, като по-високата доза се прилага при преобладаващо нападение от почвени патогени. Внася се посредством апликатор с валиране, както и чрез системите за капково напояване, с последващо валиране или покриване с полиетилен.
- След поникване да се поддържа оптимална температура (18–20 °С) и влажност на почвата около 70% от ППВ в култивационните съоръжения.
- Поливките да се правят с малко количество вода, за да се избегне краткотрайно преовлажняване, последвано от продължително засушаване.
- Разликата между почвената и въздушната температура да не надвишава 6–8 °С.
- Редовно проветряване на култивационните съоръжения и засенчване, когато се налага.
- Профилактични третирания на разсада може да се извършват през седем дни във фаза кръстосване при зеленчуковите култури с медни фунгициди.
- При поява на сечене болните растения се почистват, петната се изгарят с 3 % р-р на син камък или амониева селитра, поливките се намаляват, а здравите растения да се третират с разрешените системни фунгициди *Проплант 722 СЛ – 0,1% – 5 л/м²* разтвор срещу почвени патогени при домати.

Бол
ест/
Неп
рият
ел

Причините
л

Симптоми/Повреди

Жизнен цикъл

Лист сем.
ни
въш
ки

Aphididae

- резултат на храненето причиняват
хлоротични петна и деформации
на листата, закърняване и
увяхване на растенията
- замърсяване на листната
повърхност от отделяната от
въшките „медена роса“
- листните въшки са вектори и на опасни
вирусни болести

Грижи при разсадопроизводството

- При установяване на единични екземпляри в лехите с разсад незабавно да се извърши третиране.

- Последното третиране се извършва непосредствено преди изнасяне на разсада на полето.
- Унищожаване на плевелната растителност около и в лехите, която е благоприятна среда за запазване и източник на зараза от вируси.

Конт рол: • **Регистрирани афициди:** *Актара 25 ВГ – 20 г/дка (за приложение чрез система за капково напояване в оранжерии), Бискаря 240 ОД – 60 мл/дка, Вазтак Нов 100 ЕК – 30 мл/дка, Данадим Прогрес 400 ЕК/Рогор Л 40 – 0,075%, Дека ЕК – 50 мл/дка, Децис 100 ЕК – 7,5 – 17,5 мл/дка, Конфидор Енерджи – 60 мл/дка, Маврик 20 Ф – 0,02%, Моспилян 20 СП – 0,0125%, Моспилян 20 СГ – 20 г/дка, Нексид 015 КС – 20 мл/дка, Суми Алфа 5 ЕК/Сумицидин 5 ЕК – 0,02%, Фюри 10 ЕК-0,015%, Хипо СП – 12,5 г/дка.*

| Болест/Неприятели | Причините | Симптоми/Повреди | Жизнен цикъл |
|-------------------|------------------|---|---|
| Галови нематоди | Meloidogyne spp. | <ul style="list-style-type: none"> • образуване на подутини и деформации по корените на растенията, наречени – гали • нарушено сокодвижение в растенията, намален прием на вода и хранителни вещества от почвата • при силно нападение се забавя растежът, започва пожълтяване на листата и увяхване | <ul style="list-style-type: none"> • проявата на симптоми по надземните части зависи от плътността на нематодите в почвата и от агроклиматичните условия (температура, влага, почвен тип и т.н.) |
| Конт рол: | | <ul style="list-style-type: none"> • Почвен анализ на площите, предвидени за отглеждане на разсад и зеленчуци. • Използване на устойчиви сортове. • Обеззаразяване на почвата, предназначена за разсадопроизводство с регистрирани нематоциди срещу галови нематоди по оранжерийни зеленчуци: <i>Базамид Гранулад – 50–70 кг/дка, 45-50 дни преди засаждане, Био Акт ВГ – 0,4 кг/дка</i>, третиране на почвата 14 дни преди засаждане, напръсква се с 10–50 л работен разтвор и се инкорпорира на 10–15 см, <i>Мокап 10 Г – 5–8 кг/дка</i> – внесен една седмица преди засаждането; <i>Немасол 510 – 8–10 л/дка</i> (краен срок за употреба на наличните количества: 31.12.2014 г.), внася се посредством апликатор с валиране, както и чрез системите за капково напояване, с последващо валиране или покриване с полиетилен. | |

| Болест/Неприятели | Причините | Симптоми/Повреди | Жизнен цикъл |
|-------------------|-------------------------|--|--|
| Попово | Grillotalpa grillotalpa | <ul style="list-style-type: none"> • напада всички зеленчукови култури, отглеждани в парници, | <ul style="list-style-type: none"> • зимуващите индивиди се активизират напролет при затопляне на времето, като в |

Грижи при разсадопроизводството

култивационните съоръжения при разсадопроизводството се срещат още през февруари

Конт
рол:

- Добра обработката на почвата за разрушаване ходовете и гнездата на поповото прасе и унищожаване на различните му стадии.
- Използване на малки площи на водни капани, заровени в почвата до горния ръб на съда, или разхвърляне на купчини оборски тор, в които се събира неприятелят.
- Прилагане на регистрирана готова примамка: *Мезурол Шнекернкорн 4 Г – 250 г/дка*, приложен площно.